

Ristenrauna Magga
Sosiálaráđđeolmmái

Dearvvahus beavttalmahtton
balvalusássanovttadaga Dorvvu
vihahandilalašvuodas
Ohcejogas 24.10.2014

Árvvolaš avvuveahkka

Mus lea stuora gutni ja earenomaš mielamiel doibma buktit ovdan dearvvahusa dán dilalašvuodas. Illudan diguin ovtta beavttalmahtton balvalusássanovttadaga válmmasduvvamis. Dás lea ollášuvvan maiddái mu okta niehku

Suomas lea jagi 1954 rajes dollojuvon jahkkášadajat golgotmánus boarrásiid vahkku ja beaivvi. Dán jagi teeman lea ” Árvvolaš boarisvuotta lea olmmošvuoigatvuohta, Alot.” Ođđá balvalusássanovttadat mait ovttida sápmelaš boaresolbmuid árvvolaš boarisvuoda, go fállá vuogas ruovttu, gos lea vejolašvuotta oaččut birrajandora divššu, dalle go boaresolmmoš ii šahtten birge iečas ruovttus.

Sámiid árvvolaš boarisvuotta gáibida vuodđodivššu lassin ee. ahte sis lea vejolašvuotta haleštit ja gullat beaivvalaččat iečas giela, oaidnalit oahpásiigguin, vásihit oahpes assiid, muišašit alces deahalaš fearániid, dovdat oahpes smahkaid ja hájaid, , dovdat ahte son lea oassi sámiservvodaga ja lea árvvolaš ja arvvus atnojuvnon olmmoš.

Muitubuožalmas lea okta dein deahaleamoš sivain mii hehte boaresolbmo ruovttusbirgema. Muihtohisvuotta guoskaha min juohk`ovtta juogo njuolga dehege mohkki bakte. Vaikovel ieža muititge bures, veaddjá lagašbirrásis leat soames muitohis olmmoš.

Dakkar avvubeaivvege hálidan máinnašit mui-tohisolbmo oapmahašaid ja lagamusid árradoarjaga dárbbu. Dan dilis, go bearašláhtus alget let vaddisvuoda mui-tohisvuoda geažil ja dat hehtejit árgabeaivve doaimmaid, ferteši gal fuolaheaddji roahkasmuvvat váldit oktavuoda gosa nu. Muhtto gosa, dat leage juo vaddis gažaldat.

Divššar dárbbášivččui dalle dieđu ee, movt ferte lahttet, geasa ja goas valdit oktavuoda jna. Manggalágan jurdagat boltasit millii. Divššáriid ja lagamusaid árra doarjja leage earenomaš dárbbaslaš. Jus sii váibet, de fargga ferte hukset nubbi balvalusássanovttadaga duosa báldii.

Sávange , ahte ođđá ássanovttadat vuogaiduvva báikin, gosa maiddai lagamuččat ja oapmahašat roahkasmuvvet jearrat rávvagiid mui-tohisvuoda áššiid birra ja ohcalit ná juo arramuddus doarjaga.

Eatnigiella lea dovtuid giella ja leage lunddolaš ja dorvvolaš humadit iečas gillii. Divššudettiin boaresolbmo su eatnigiella vuhtiváldimis lea stuora mearkasupmi

maidai divššu kvalitehtii. Dan mii eat deattut obanassiige liiggas olu. Muhtto giela lassin seammalahkai mearkašahhti lea aššehačča kulturduogaš ja dan vuhttiváldin árgabeaivve bargguid oktavuodas.

Bargan kulttuvralaš vuolggasájis gáibida earen-omašit ođđálagan jurddašavugiid ja alggos veahaš eanet hutkama, nugo álot ovttidandoaimmain lea.

Mun lean konkretiseren sápmelaš boaresolbmuid dikšumis golbma deahalaš ášši, goas kulttuvra vuhttiváldin lea deahalaš. Dat lea alot deaivvadettiin suinna, humadettiin suinna, ja meannudettiin suinna.

Sávan ahte dán beavttalmahtton balvalusássan-ovttadaga árgabeaiv`doimmaid vuodul šaddá vel ruoktu mas sápmelašvuohta lea lunddolaččat mielde ja sámegiella gullo. Dáthan lea áidnageardat vejolašvuohtta hutkat boarrásiidfuolahusa, mii doibmá kulttuvralaš vuolggasáji mielde. Dat livččui ovdamearkan oba Suoma ja davviriikaid boarrásiid fuolahusas .

Musihkka lea deahalaš oassi muitohisolbmo árgabeaivvis. Nuba hálidan geiget Ohcejoga sálbmajoavkku cd:t. Jahkán ahte dat gal bohttet gullot ođđá ruovttus.